

Social- og Boligministeriet

Folketingets Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 5696

Doknr.
898579

Dato
01-10-2024

Folketingets Indenrigsudvalg har d. 9. august 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 93 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra (MFU) Nick Zimmermann (DF).

Spørgsmål nr. 93:

"Vil ministeren redegøre for, om man i overensstemmelse med grundloven og Danmarks internationale forpligtelser kan stille krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisningsret? Vil ministeren endvidere redegøre for, hvor mange dømte kriminelle udlændinge de seneste 10 år, der har fået kommunal anvisningsret til en lejebolig i Københavns Kommune, Aarhus Kommune og Odense Kommune i forbindelse med løsladelse fra fængslet, og vil ministeren på baggrund heraf tilkendegive, om antallet afspejler regeringens påståede ambition om, at kriminelle udlændinge i videst muligt omfang skal udvises eller motiveres til at udrejse af Danmark? Vil ministeren endelig tilkendegive, om ministeren vil støtte et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti om, at dømte kriminelle udlændinge ikke skal kunne få tildelt en lejebolig ved kommunal anvisningsret, men i stedet skal modtage vejledning fra kommunen om repatriering ved henvendelse om boligmangel?"

Svar:

Til brug for besvarelse af den del af spørgsmålet, som vedrører, hvorvidt der inden for rammerne af grundloven og Danmarks internationale forpligtelser kan stilles krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning, har jeg anmodet Justitsministeriet om bidrag.

Justitsministeriet oplyser som svar på anmodningen følgende:

"1. Et eventuelt krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning vurderes ikke umiddelbart at rejse spørgsmål i forhold til grundloven.

2. Et eventuelt krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning vil skulle vurderes i forhold til artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Det følger af EMRK artikel 14, at nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

EMRK artikel 14 indeholder efter Den Europæiske

Menneskerettighedsdomstols (Domstolens) praksis et forbud mod usaglig forskelsbehandling, der indebærer, at personer i sammenlignelige situationer som udgangspunkt skal behandles ens. Bestemmelsen omfatter både direkte og indirekte diskrimination.

Det følger endvidere af Domstolens praksis, at en forskelsbehandling er diskriminatorisk – og dermed i strid med artikel 14 – hvis den ikke er objektivt og sagligt begrundet. Heri ligger omvendt, at forskelsbehandling er lovlig, hvis den varetager et anerkendelsesværdigt formål, og der er proportionalitet mellem det anvendte middel og det formål, der søges realiseret. Domstolen indrømmer konventionsstaterne en vis skønsmargin ved vurderingen af, om og i hvilket omfang forskelsbehandling i ellers sammenlignelige situationer kan begrundes.

Som det fremgår af EMRK artikel 14, gælder forbuddet mod diskrimination alene forskelsbehandling for så vidt angår rettigheder og friheder, der er anerkendt efter EMRK. Det er ikke et krav, at der foreligger en krænkelse af øvrige materielle bestemmelser i konventionen.

Retten til at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning må anses for at være omfattet af EMRK artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv.

Det følger af Domstolens praksis, at staten ikke har en generel pligt til at skaffe bolig til personer, men staten kan efter EMRK artikel 8 have pligt til at sikre husly til særligt sårbare og udsatte personer, jf. Jon Fridrik Kjølbro, *Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere*, 6. udgave (2023), side 920, samt præmis 130 i dommen *Yordanova m.fl. mod Bulgarien* af 24. april 2012.

Hvorvidt der inden for rammerne af EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 8 i EMRK kan stilles krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning vil afhænge af, om ordningen varetager et anerkendelsesværdigt formål, og om der er proportionalitet mellem det anvendte middel og det formål, der søges realiseret.

Det bemærkes, at det følger af Domstolens praksis, at forskelsbehandling baseret udelukkende på nationalitet alene kan begrundes i tvingende og meget vægtige hensyn, jf. bl.a. præmis 113-114 i dommen *Biao mod Danmark* af 24. maj 2016 og dommen *Gaygusuz mod Østrig* af 16. september 1996.

Det vurderes på den baggrund, at et krav om dansk indfødsret for at erhverve en lejebolig ved kommunal anvisning ikke umiddelbart vil være forenelig med EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 8.”

Til besvarelse af den del af spørgsmålet som handler om, hvor mange dømte kriminelle udlændinge de seneste 10 år, der har fået kommunal anvisningsret til en lejebolig i Københavns Kommune, Aarhus Kommune og Odense Kommune i forbindelse med løsladelse fra fængslet, er der efterspurgt bidrag fra Social- og Boligstyrelsen.

Social- og Boligstyrelsen har ikke mulighed for præcist at opgøre, hvor mange dømte kriminelle udlændinge, der de seneste 10 år har fået kommunal anvisningsret til en lejebolig, da styrelsen ikke for nuværende kan koble data for kommunal anvisning med data for løsladte udlændinge.

Styrelsens analyse viser dog, at i perioden 2014-2022 er knap 4 pct. (290 personer) af de løsladte udlændinge, der bor i en almen familiebolig, tilflyttet denne under 1 måned før løsladelsen. Flyttemønstret afspejler imidlertid ikke nødvendigvis, hvorvidt der er tale om kommunal anvisning, hvorfor der ikke foretages en fordeling heraf for de tre byer.

Til brug for besvarelse af den del af spørgsmålet, som handler om regeringens ambition om, at kriminelle udlændinge i videst muligt omfang skal udvises eller motiveres til at udrejse af Danmark har Udlændinge- og Integrationsministeriet fremsendt følgende bidrag:

”Udlændinge, der misbruger deres ophold til at begå kriminalitet, har ikke noget at gøre i Danmark. Derfor er det vigtigt for regeringen at gøre, hvad vi kan for at få flest muligt kriminelle udlændinge udvist inden for konventionerne. Det er heller ikke nogen hemmelighed, at regeringen vil udfordre og afsøge de rammer, som konventionerne sætter op. Begge dele er regeringen meget opmærksom på.”

Endelig skal der som svar på den sidste del af spørgsmålet, der handler om, hvorvidt ministeren vil støtte et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti om, at dømte kriminelle udlændinge ikke skal kunne få tildelt en lejebolig ved kommunal anvisningsret, men i stedet skal modtage vejledning om repatriering, henvises til Justitsministeriets svarbidrag gengivet ovenfor.

I forhold til det opfølgende spørgsmål om repatriering har det også været forelagt Udlændinge- og Integrationsministeriet, der har fremsendt følgende bidrag:

”Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for så vidt angår den kommunale vejledning om repatriering, oplyse, at repatrieringsordningen i de seneste år er blevet styrket på flere områder, bl.a. med en mere målrettet kommunal vejledning. Der er således blevet indført dedikeret vejledningssamtaler med henblik på at etablere en mere virkningsfuld vejledning om repatriering, som i højere grad fokuseres på de personer, som på trods af et længerevarende ophold i Danmark på mere end fem år, ikke har opnået en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet, og hvor vejledningen derfor må forventes at have mest relevans.

Derudover vejleder kommunerne om repatriering i forbindelse med integrationsindsatsen, hvor udlændinge omfattet af repatrieringslovens personkreds systematisk vejledes om mulighederne for at modtage hjælp til repatriering i forbindelse med alle samtaler, der gennemføres som led i den løbende opfølgning på kontrakten efter integrationsloven. Kommunerne er, udover at udøve systematisk og dedikeret vejledning, forpligtet til at vejlede om mulighederne for at repatriere, når der i øvrigt er anledning hertil.

For en mere uddybende beskrivelse af kommunernes vejledning om mulighederne for at modtage hjælp til repatriering henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af 12. august 2024 på spørgsmål nr. 329 (alm. del) fra Beskæftigelsesudvalget (2023-24).”

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister